

PATTI SMITH

A rock üdvözülése¹

a rock, akár egy szobor, egy álom szilárd teste. akarat és látomás egyensúlya. a márvány orvadásza kitapintja, felméri az erezetet és a végső célnak leginkább megfelelő helyen és módon sújt le. csípőből dolgozik. a szögek íjásza. a nyílvesző csiszolt hegye egygyé olvad a célponttal. felderítőhajók puffadnak a horizont fölé, aztán szétrobbannak. a mindenség emberi szenvedélyektől lángol. az eget egy meglepően gyors, csillogó krómbárka szántja keresztül. mill pogany magas koponyája. 1920. fényezett vörösréz. negyvenhárom centi. nincs arca, szája, nincs hangja. egy fej csupán. lélegző sisak.

a fejdísz elavult. s talán a nyelv, ez a nyavalygó referencialitás is a végét járja.

azért fizetnek, hogy beszéljek, hát beszélek. egyébként csak a gyönyörért alkotnék. most megjelennek a látomást körülvevő szellemek. agyunkat kunyhók porával töltik meg, vályogtéglákéval. a géniusz márványbarlangban szunnyad. ott, a kőtalapzaton fekszik géniusz – örökké éber és a múlt dicsőségének vezetékeiből előlőkiyöző füsttel terhes.

brancusinak volt mersze összeroppantani és újraalkotni a tojás intelligens ártatlanságát. brancusi bolond? talán. öntőformából és betonból vágta kőbe a tökéletes formát. súlyos arany szárnycsapás.

a toll formája a repülés lényege. az indiánok, a valódi lebegők, fogták ezt a tollat, egy másikat meg még többet, és a fejük fölé és mögé vitorlasíkokat emeltek.

szilaj lónak volt egy ilyen tolla. ezzel karcolta bele a villám formáját egy álmodó térdébe. kék szemek kémléltek. a kék szemek tovább pásztáztak. a kék szemek egy kövön állapodtak meg – egy sima kövön, melyet aztán börtokba kötött és ígérete jeléül átfűzött a fülén.

a fosztogatónak fizetnie kell. egyszer lehajolt egy gyémántért. térden lötték; térde megnyílt, népének könnyei és szavai patakzottak belőle. zokogott, dühöngött, megpróbálta elátkozni a zsákmányt és visszaszerezni az elveszett nyelvet.

ekkor megragadta lova fülét és a sajátját.

széleseben vágatott, a szél pedig átfütyült a sebhelyen. átformálta a fájdalmat, újra feltalálta a sziklát és a vízesést – a megmentettek totemjét. próbára tette a kéz alkotó mozdulatát. valóban hallani lehet a kő lebegését.

betépve a térben. zeusz. krisztus. mindig a rock volt, s most is az, meg az is marad. a neo-rock kontextusában fel kell nyitnunk szemünket, meg kell ragadnunk és szét kell tépnünk az ember által rendnek nevezett füstfoszlányokat. a szennyezés a hulladék átalakítására való képtelenég eredménye. a hulladék átalakítása az ember legősibb problémáinak egyike. az aranyat, a választott fémeket újra és újra fel kell támasztani – a szaron át, minden

¹ A szerző a szövegben folyamatosan a rock mint zenei stílus és az angol kifejezés 'szikla', 'kő' stb. jelentéseit játssza össze. (A ford.)

áron. az alkimista álma és feladata mindannyiunk szerves része. agyagból embert gyúrni. A friss, puha emberi ürülékből újraalkotni a tiszta aranyat.

nem lehet minden művészet. van hulladék, amit meg kell semmisíteni. pozitív anarchiának kell létrejönnie, hogy megismerhessük, tagadhassuk és túlnőhessük a toll ősi formáját.

ki a hős?

- egy néma indián
- egy uránuszi gerilla
- egy kemény, szívtelen absztrakt expresszionista
- vagy egy szemüveges kislány

valahol amerikában, a kegyelem bizonyos állapotában, létezik, aki csak napfénynél alszik.

elesik és aki küzd.

a jog sziklájára csorgatja nyálát.

Juhász Levente fordítása